

ASSOCIACIÓ ESPORTIVA RAMASSÀ

Seu social: Les Franqueses del Vallès

Àmbit geogràfic: Autonòmic

Forma jurídica: ONGD i Associació esportiva

- 3 persones treballadores
- 6 persones voluntàries
- 245 persones sòcies

Nombre actual de persones ateses

- 200 a serveis a la infància i la joventut
- 30 a serveis a d'altres col·lectius en situació d'exclusió social

www.ramassa.com

Breu història de l'organització

L'Associació Esportiva Ramassà som un club de futbol i ONGD de les Franqueses del Vallès (<https://ramassa.org/>), membres de la comunitat internacional Common Goal (<https://www.common-goal.org/>) i de la iniciativa de les Nacions Unides "Football for the Goals" (<https://www.un.org/es/footballforthegoals>).

La nostra entitat va néixer l'any 1975 com a associació esportiva i, arran del primer viatge solidari a Etiòpia, l'any 2014, va anar experimentant una sèrie de canvis que han derivat en la nostra constitució com a ONGD, l'any 2020.

Durant els darrers 10 anys, l'AE Ramassà s'ha implicat en la gestió, coordinació i avaluació de projectes socials i de cooperació internacional, rebent diferents premis com ara els Guardons de l'Esport de la Fundació Catalana de l'Esport, en dues ocasions, o els Premis Solidaris de la Fundació de la Federació Catalana de Futbol.

A més, hem fet créixer la nostra xarxa d'entitats col·laboradores, ens hem adherit a moviments d'àmbit internacional, i els nostres projectes han entrat a formar part de diferents projectes europeus.

Missió

La missió de la nostra entitat és la de lluitar per una societat més igualitària, inclusiva i justa, promovent la igualtat de gènere i utilitzant l'esport com a motor de desenvolupament social. Pretenem ser un referent de l'esport català per la nostra contribució social, en l'àmbit nacional i internacional, mostrant el nostre exemple a altres entitats esportives que vulguin començar a potenciar l'àrea social de les seves organitzacions, i fent visible el gran potencial que té l'esport per generar impacte social en la nostra societat.

Les accions de la nostra associació es regeixen pels valors d'empatia, pau, constància, companyonia, consciència, compromís, solidaritat, respecte, humilitat i treball en equip.

Descripció de l'activitat

L'Associació Esportiva Ramassà som un club de futbol i ONGD de les Franqueses del Vallès (<https://ramassa.org/>), membres de la comunitat internacional Common Goal (<https://www.common-goal.org/>) i de la iniciativa de les Nacions Unides "Football for the Goals" (<https://www.un.org/es/footballforthegoals>).

Els projectes que realitzem sempre van encaminats a fomentar la pau i la convivència, l'accés a l'educació, la salut i els serveis bàsics, contra les desigualtats socials i els discursos d'odi i dis-

criminació, i a favor de la igualtat de gènere, utilitzant l'esport com a eina d'integració social dels col·lectius en situació de vulnerabilitat socioeconòmica.

Gestionem projectes socials a Catalunya i coordinem iniciatives de cooperació internacional al desenvolupament en el continent africà, a més d'organitzar activitats i accions de sensibilització i d'educació per al desenvolupament en escoles, instituts, empreses i altres organitzacions per parlar de l'impacte social de l'esport en la nostra societat.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

FUTBOL FEMENÍ INCLUSIU PER A SOL·LICITANTS D'ASIL, REFUGIADES I NOUINGUDES A BARCELONA: INTEGRACIÓ SOCIAL I LLUITA CONTRA LA DISCRIMINACIÓ, ACCÉS A LA FORMACIÓ I INSERCIÓ LABORAL

Breu descripció

El projecte "Futbol femení inclusiu per a sol·licitants d'asil, refugiades i nouvingudes a Barcelona: integració social i lluita contra la discriminació, accés a la formació i inserció laboral" té com a objectiu facilitar la inclusió social en territori català de dones majors d'edat mitjançant l'accés a l'activitat física i la pràctica esportiva.

S'organitzen sessions d'entrenament setmanals a les instal·lacions d'Esports UB, a Barcelona. Comptem amb un grup de 30 participants de diferents nacionalitats, derivades des de les entitats socials amb qui treballem (Creu Roja, Accem, Apip-Acam, CEAR, ACATHI i el SAIER de l'Ajuntament de Barcelona). El projecte compta, des de l'inici del projecte l'any 2021, amb el suport (no econòmic) d'ACNUR Espanya.

Les sessions estan dinamitzades per una treballadora social, amb suport d'entrenadors voluntaris, exjugadors de l'equip masculí de l'A.E. Ramassà, alguns d'ells també exsol·licitants d'asil. Oferim un servei de cura pels fills i filles de les participants durant les sessions perquè puguin assistir-hi conciliant amb el seu dia a dia.

Periòdicament, s'organitzen sortides lúdic-esportives i culturals, i actes especials per a ampliar el coneixement del territori i teixir i enfortir noves relacions socioafectives entre les participants.

Promovem tallers i activitats enfocades a la millora de l'auto-nomia personal, social i laboral de les participants, i orientades a lluitar contra el racisme i la discriminació, així com facilitant la participació activa en la societat catalana.

Amb l'objectiu de donar una visió holística al projecte, es va iniciar una nova línia de treball dirigida a la creació d'itineraris personalitzats per a millorar la formació i facilitar la inserció laboral de les participants del projecte en el mercat laboral. També col·laborem amb l'entitat Tent for Refugees, qui posa a la disposició de les participants del nostre projecte el seu Programa de Mentoria amb directius d'empreses multinacionals.

Aportació de valor de la iniciativa

El projecte aplica la perspectiva de gènere tant a nivell de base com estructural. Dona resposta a un problema que afecta 100% al col·lectiu femení de dones sol·licitants d'asil i refugiades, qui es veu discriminat a l'hora d'accedir a la pràctica esportiva i l'activitat física en territori català durant el seu procés d'integració, ja que no existeixen alternatives adaptades que facilitin l'accés a equipaments i serveis esportius. També treballem amb el col·lectiu LGTBIQ+, gràcies a les derivacions que rebem des d'ACATHI.

Promovem el lideratge i la participació de les participants en activitats de sensibilització i EpD, i fomentem l'autogestió de les participants dins del mateix projecte. A més, fem un seguiment personalitzat amb cadascuna de les participants, junt amb les entitats socials que ens deriven cada cas, per tal de millorar el seu accés a recursos formatius orientats als seus interessos, i facilitant l'accés a oportunitats d'inserció laboral, amb una visió holística.

Necessitat a la que respon

Tota persona té dret a buscar protecció fora del seu país d'origen i de gaudir d'ella en cas de fugir de persecució per motius d'ètnia, religió, nacionalitat, opinions polítiques, per pertinença a un determinat grup social com pot ser per motius de gènere, d'orientació sexual o identitat de gènere; o d'un conflicte armat. Segons les entitats amb els qui treballem, el 95% de sol·licituds d'asil que es tramiten a Espanya es veuen denegades, i només un 5% aprovades. Aquest és un gran problema, ja que quan les deneguen, les persones queden en situació irregular. A partir d'aquí, i depenent dels casos de cada persona, es pot passar el cas a la via d'estrangeria per a sol·licitar l'arrelament. A més, aquestes entitats afirmen que s'estan donant resolucions en 2-3 mesos, cosa que no dona opció al fet que treballin en l'itinerari d'integració establert, deixant a les persones en situació de greu vulnerabilitat, fins i tot sense habitatge.

El procés de sol·licitud d'asil és una etapa complicada en la qual les persones han de buscar pis o habitació, seguir la seva formació, accedir a un treball i mantenir-la, regularitzar la seva documentació en alguns casos, gestionar la seva pròpia economia, esforçar-se per a tenir una bona xarxa d'amistats, comprendre l'entorn on viuen, conviure i acceptar el seu pas-sat i saber construir el present i el futur, tot això, sostenint-se emocionalment. Una feina molt complicada que dificulta la integració en la societat d'acollida.

Principals objectius assolits

- Amb aquesta iniciativa, pretenem:
- Fomentar l'activitat física i la pràctica esportiva entre el col·lectiu de dones refugiades, sol·licitants d'asil i nouvingudes.
 - Millorar l'accés a la formació específica i facilitar la inserció laboral de les participants.
 - Reivindicar, visibilitzar i promoure l'esport femení combatent estereotips i prejudicis.
 - Fomentar la convivència entre diferents comunitats i cultures, mitjançant l'acostament de les diferents realitats que existeixen en el nostre territori, i lluitar contra els missatges d'odi i discriminació.
 - Potenciar el treball en xarxa amb altres entitats i organitzacions, i crear noves oportunitats per a la participació activa de les participants en la societat catalana.

Principals resultats obtinguts

- Creat un equip femení inclusiu format per 30 sol·licitants d'asil, refugiades i nouvingudes.
- Servei de cura per a menors implantat per afavorir la conciliació familiar amb els entrenaments.
- Organització de 12 sortides lúdic-esportives i culturals per ampliar les relacions socioafectives.
- Equipament esportiu ofert a totes les participants (incloses botes).
- Participació en 10 xerrades i activitats de sensibilització organitzades per la nostra entitat en escoles, instituts, empreses i altres entitats.
- Organització de 8 tallers enfocats a la millora de l'autonomia personal, social i laboral.
- 22 noves oportunitats formatives ofertes a les participants, orientades als seus interessos.
- 2 participants aconsegueixen contractes laborals permanents.
- 2 participants finalitzen formacions d'FP Dual.
- Creat un grup d'autogestió dins del projecte, format per 4 representants escollides d'entre les participants, que ajuda a coordinar i fa de nexa d'unió entre la direcció i les jugadores. Representen a la resta de companyes i transmeten possibles millores, problemes o propostes per al projecte.
- Ampliació de la xarxa d'entitats socials col·laboradores

Abast de l'experiència

El projecte té un impacte social positiu, tant en el seu vessant esportiu, com en el formatiu i d'inserció laboral.

Durant els darrers tres anys, el projecte ha donat accés a unes 30 participants per temporada. El treball de la integradora social també ha estat diferencial, ja que ha permès que 22 d'elles accedissin a cursos orientats als seus interessos i experiència professional, aconseguint 2 d'elles contractes permanents.

Pel que fa a les sortides lúdic-esportives i culturals, i actes especials per a ampliar el coneixement del territori i teixir i enfortir noves relacions socioafectives, hem observat que són part fonamental de l'èxit de la iniciativa, ja que ajuden a crear un millor ambient dins de projecte i millora el benestar emocional de les participants.

A més, la col·laboració amb les entitats socials que ens deriven les interessades en participar en el projecte, s'intensifica i millora amb el pas de les temporades.

Persones implicades en l'experiència:

- Treballadores: 3
- Membres equips directius: 3
- Sòcies: 5
- Ateses: 30
- Voluntàries: 5

Principals factors clau d'èxit

El projecte que presentem és una iniciativa creada i coordinada per part de l'A.E. Ramassà, però que funciona i obté l'èxit gràcies al treball conjunt amb la resta d'entitats socials amb qui treballem.

El suport d'ACNUR Espanya en tot el que fem, i el treball de la mà de les entitats Apip-Acam, CEAR, Accem, ACATHI, Creu Roja i del servei municipal SAIER de l'Ajuntament de Barcelona, permet que el projecte tingui visibilitat entre el col·lectiu de dones refugiades i sol·licitants d'asil que arriben a la província de Barcelona. Aquestes organitzacions ofereixen el nostre projecte a aquelles interessades en la pràctica esportiva, i a partir d'aquí establim el treball de seguiment i de coordinació durant tota la temporada amb cada entitat per a cada cas, per tal de no duplicar esforços quan treballem en temes de formació i inserció laboral.

La nostra organització és una entitat petita en la qual les participants tenen la capacitat d'influir i tirar endavant propostes, tant esportives com socials, presentant-les davant la direcció

de l'àrea social i la junta directiva. Durant aquesta temporada s'ha creat un grup d'autogestió intern, format per participants del projecte i escollides per les mateixes companyes, que serveixen de nexa d'unió entre les jugadores i la direcció.

Una altra part important és el fet de formar i capacitar a aquelles interessades en l'àmbit de l'esport per al desenvolupament, per tal d'ajudar a gestionar i dirigir el projecte a mitjà termini.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

Un dels problemes que vam tenir a l'inici (2021) i que les entitats ens van manifestar va ser el fet de tenir moltes dones, mares monoparentals, interessades a participar, però amb la dificultat de no tenir ningú del seu entorn que es pogués fer càrrec dels menors.

Per tal d'evitar aquest problema i obrir el projecte a aquest grup de dones que tenien aquesta situació concreta, vam decidir aportar un servei de cura de menors durant les sessions d'entrenament. Comptem amb una persona que es fa càrrec dels fills i filles de les participants durant tota la sessió, i això permet a les mares que puguin gaudir i enfocar-se 100% en l'entrenament sense haver-se de preocupar de la cura dels menors. Pel que hem vist en les enquestes d'avaluació i satisfacció fetes a final de temporada, aquesta és una eina bàsica per a l'èxit del projecte. Totes les participants van afirmar que és un servei molt important per poder tirar endavant els entrenaments i les activitats, i ho valoren molt positivament.

Quan organitzem sortides i activitats lúdiques o culturals, també les obrim a què les participants puguin assistir-hi amb les seves famílies i fills/illes.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

El projecte de futbol femení inclusiu per a sol·licitants d'asil, refugiades i nouvingudes és una iniciativa innovadora i que dona resposta a una problemàtica fins ara no resolta. Tot i l'impuls que està prenent l'esport femení en els darrers anys, i tenint en compte l'augment dels fluxos migratoris generats durant l'última dècada, des de l'A.E. Ramassà ens vam adonar que no hi havia projectes de l'àmbit de l'esport per al desenvolupament que facilitessin l'acollida i la integració del col·lectiu femení.

Observant les iniciatives existents, vam veure que tots els projectes que treballaven esport i persones refugiades anaven dirigits al públic masculí. Per això, es va prendre la decisió d'iniciar un projecte social que facilités l'accés a la pràctica esportiva. Utilitzar un enfocament holístic és clau per a treballar tots els àmbits que influeixen en el procés d'integració de les dones refugiades amb qui treballem. Per a això, l'esport i les sessions esportives són una eina bàsica que ens serveix per després millorar i donar resposta a les diferents necessitats, problemà-

tiques i interessos que tenen les participants del projecte. D'aquesta manera, fomentem la creació d'espais segurs, que promoguin l'autogestió i la creació de noves oportunitats que millorin el procés d'acollida d'aquest col·lectiu i la seva participació activa en la societat catalana.

Factors que permeten la transferència i replicabilitat

Malauradament, la situació mundial actual provoca una gran quantitat de desplaçaments i fluxos migratoris que afecten molts països, tant emissors com receptors. Qualsevol territori rep o rebrà persones migrants que arriben al país buscant refugi i noves oportunitats. Tota societat ha d'estar preparada per facilitar el procés d'acollida i d'inclusió d'aquest col·lectiu per tal de donar una resposta contundent als missatges d'odi i discriminació que, avui en dia, estan a l'alça, i per donar alternatives a aquestes persones per crear una nova vida fora de les seves llars.

L'esport és una eina universal que pot facilitar l'acollida i la integració de totes elles. S'ha mostrat eficaç en la lluita per promoure els drets humans i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides, i per erradicar barreres que haurien d'haver quedat obsoletes. La manca de projectes esportius d'aquest estil, que treballin específicament amb el col·lectiu femení de sol·licitants d'asil i refugiades amb una visió holística, permet que sigui una iniciativa transferible i replicable arreu. Crear vies de treball en formació i inserció laboral a través de l'accés a la pràctica esportiva de manera segura, fomentant l'autonomia personal de les participants i l'autogestió, permet a qualsevol entitat social i esportiva donar solucions a mitjà i llarg termini perquè les participants siguin part activa de la societat catalana.